

- 1 | Kompetencje medialne
- 2 | Dozwolony użytek edukacyjny
- 3 | Wspieranie digitalizacji
- 4 | Przejrzystość przepływów finansowych
- 5 | Sprawiedliwy mechanizm egzekwowania praw
- 6 | Zabezpieczenie społeczne twórców

6 postulatów co do roli państwa w rozwoju kultury w latach 2015-2020

5 | Nowy system egzekwowania praw autorskich

Uzasadnienie

W wyroku z 23 czerwca 2015 r. Trybunał Konstytucyjny uznał za niekonstytucyjny jeden z głównych przepisów regulujących roszczenia za naruszenie praw autorskich. Treść uzasadnienia wyroku poddaje w wątpliwość zgodność z konstytucją innych przepisów prawa autorskiego dotyczących roszczeń związanych z naruszeniami. Samo orzeczenie doprowadziło do wyeliminowania z systemu prawnego często nadużywanych przepisów.

Z drugiej jednak strony, w systemie przepisów regulujących zagadnienie ochrony praw autorskich przed naruszeniami powstała luka, która będzie musiała zostać uzupełniona. Przed Parlamentem VIII kadencji stać będzie trudne wyzwanie ponownego, kompleksowego uregulowania zagadnień związanych z egzekwowaniem praw autorskich. Zadanie to będzie tym ważniejsze, że nowe regulacje powinny uwzględniać również odpowiednie przepisy prawa europejskiego, w tym przepisy dyrektywy 2004/48 o egzekwowaniu praw własności intelektualnej.

Propozycja wdrożenia postulatu

Resort kultury powinien zainicjować szeroką debatę publiczną nad zagadnieniem egzekwowania praw autorskich i innych praw twórców. Celem powinno być stworzenie sprawiedliwego, sprawnie funkcjonującego systemu, który będzie uwzględniać interesy nie tylko środowisk skupionych wokół twórców i podmiotów sektora kreatywnego (wydawców, producentów), ale także podmiotów uczestniczących w procesie dystrybucji dóbr kultury oraz samych uczestników kultury.

W debacie tej rolę resortu kultury jest odpowiedzialność za tematykę szeroko pojętego zarządzania i ochrony praw własności intelektualnej, a nie wyłącznie reprezentowanie interesów twórców. Debata powinna zmierzać do tworzenia polityk publicznych opartych na dowodach w postaci opracowań i analiz związanych z dostępem do dóbr kultury oraz ochroną praw twórców. W ten sposób nowe regulacje będą stanowić rozsądny kompromis pomiędzy obiema wartościami.

Nowe rozwiązania powinny objąć cały system sankcji, w tym analizę celowości utrzymywania powszechnych sankcji karnych za naruszenie praw autorskich czy zagadnień związanych ze swobodnym uznaniem sędziowskim. Celowe byłoby również, aby jednym z wątków w dyskusji był pomysł powołania wyspecjalizowanych Sądów ds. ochrony praw autorskich, powołanych do rozstrzygania spraw z tego zakresu.

Informacje dodatkowe

*Centrum Cyfrowe to **think-and-do tank** zajmujący się wpływem nowych technologii na społeczeństwo. Analizujemy w jaki sposób obywatele i instytucje realizują swój osobisty i profesjonalny potencjał wykorzystując do tego ICT. Prowadzimy badania jakościowe, modelujemy rozwiązania prawne i rekomendacje dla polityk publicznych, tworzymy narzędziowniki oraz metodologie pracy z treściami cyfrowymi. W pracy z partnerami i w rzecznictwie kierujemy się filozofią otwartości. Wypracowując lepsze dopasowanie prawa do nowej rzeczywistości i prowadząc instytucje tam, gdzie są ich użytkownicy, przetączamy społeczeństwo na cyfrowe.*

kontakt:

Marcin Serafin, szef działu polityk publicznych mserafin@centrumcyfrowe.pl

autorzy:

Anna Mazgał, Alek Tarkowski, Marcin Serafin

data opracowania:

14 sierpnia 2015

Informacja o licencji

Dokument jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa 3.0 Polska, pewne prawa zastrzeżone na rzecz autorów i Centrum Cyfrowego Projekt: Polska. Pełna treść licencji jest dostępna na stronie creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl. Zezwala się na dowolne wykorzystywanie treści publikacji pod warunkiem wskazania autorów oraz podania informacji o licencji.